

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	158-25/294824
Otsuse kuupäev	31.07.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	Ühispakkujate Aktsiaseltsi Viimsi Keevitus ja Aktsiaseltsi Magma vaidlustus Aktsiaseltsi Tallinna Vesi riigihankes „Retke tee- Tuisu tn pikendus vee- ja kütetorustiku rajamine ja sademevee torustiku rekonstrueerimine“ (viitenumber 294824) Osaühingu Megido pakkumuse vastavaks ning edukaks tunnistamise ning Osaühingu Megido kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsustele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ühispakkujad Aktsiaseltsi Viimsi Keevitus ja Aktsiaseltsi Magma, esindaja Kuldar Kirt Hankija, Aktsiaselts Tallinna Vesi, esindaja Melika Kiilmaa
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, Osaühing Megido, esindaja Ruslan Jakimov Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg 1 alusel

- 1. Rahuldada ühispakkujate Aktsiaseltsi Viimsi Keevitus ja Aktsiaseltsi Magma vaidlustus ja tunnistada kehtetuks Aktsiaseltsi Tallinna Vesi otsused tunnistada Osaühingu Megido pakkumus vastavaks ja edukaks ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata Osaühing Megido (20.06.2025 protokoll nr 71/25 p-id 2.1 (osaliselt), 2.2, 2.3 ja 2.4).**
- 2. Mõista Aktsiaseltsilt Tallinna Vesi ühispakkujate Aktsiaseltsi Viimsi Keevitus ja Aktsiaseltsi Magma kasuks välja riigilõiv 640 eurot ja lepingulise esindaja kulud summas 77 eurot käibemaksuta.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 16.05.2025 avaldas Aktsiaselts Tallinna Vesi (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris (edaspidi eRHR) lihthankena läbiviidava riigihanke „Retke tee- Tuisu tn pikendus vee- ja kütetorustiku rajamine ja sademevee torustiku rekonstrueerimine“ (viitenumber 294824) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid, sh *Vastavustingimused* ja *Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused* (edaspidi Kvalifitseerimistingimused).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse neli pakkujat, sh Osaühing Megido ja ühispakkujad Aktsiaselts Viimsi Keesitus ja Aktsiaselts Magma.

2. Hankija tunnistas 20.06.2025 otsusega (protokoll nr 71/25) mh vastavaks ja edukaks Osaühingu Megido pakkumuse ning kvalifitseeris ja jättis kõrvaldamata Osaühingu Megido (edaspidi Hankija otsus).

3. 27.06.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ühispakkujate Aktsiaseltsi Viimsi Keesitus ja Aktsiaseltsi Magma (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada Osaühingu Megido (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus vastavaks ja edukaks ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata Osaühing Megido.

4. Hankija esitas 03.07.2025 vaidlustuskomisjonile taotluse hankelepingu sõlmimiseks nõustumuse andmise lubamiseks, mille vaidlustuskomisjon jättis 10.07.2025 otsusega rahuldamata.

5. Vaidlustuskomisjon teatas 04.07.2025 kirjaga nr 12.2-10/158 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 09.07.2025 ja neile vastamiseks 14.07.2025. Esimeseks tähtpäevaks esitasid seisukohad Vaidlustaja ja Hankija, teiseks Vaidlustaja.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

6. Vaidlustaja, ühispakkujad **Aktsiaselts Viimsi Keesitus ja Aktsiaselts Magma**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

6.1. Vastavustingimustes on nõue:

Pakkuja soojustorustiku rekonstrueerimise ja ehituse juhtimise eest vastutav spetsialist (soojustorustiku projektijuht või objektijuht):

- 1) *omab kutsekvalifikatsiooni volitatud soojusenergeetikainsener, tase 8 (v.a esmane kutse), spetsialiseerumine: kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemid, kompetentsid: ehitustegevuse juhtimine (või samaväärne (EKR; EQF tase 8));*
- 2) *omab objekti- või projektijuhi kogemust vähemalt ühes eelisoleeritud torustiku ehitustöös, mille raames on ehitatud klassile C (EVS-EN13941-1 või samaväärne) vastavat torustikku.*

Pakkuja esitab soojustorustiku vastutava spetsialisti kutsekvalifikatsiooni tõendavad andmed, andmed nõutud kogemuse olemasolu kohta, teostatud töö kirjelduse ning tellija kontaktisiku ja kontaktandmed. Teostatud töö peab olema lõpetatud, tellijale üle antud ja saadud kasutushuba (või sellega samaväärne luba) (edaspidi Tingimus).

Kvalifitseerimistingimustes on nõuded:

Eelisoleeritud torude ehitustööde kogemus

Pakkujal peab riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul olema nõuetekohaselt täidetud vähemalt üks standarditele EVS-EN 253, 448, 488 ja 489 (või samaväärne) vastavat terasest töötoruga eelisoleeritud torustiku ehitustööde lepingut, mille mahus on nõuetekohaselt ehitatud/rekonstrueerinud vähemalt 50 m soojustorustiku läbimõõduga vähemalt DN400.

Lepingujärgsed tööd loetakse teostatuks üksnes osas, millises need on täidetud referentsperioodi jooksul, st referentsperioodil peab olema tagatud torustike kasutusvalmidus. Kui lepingut täidetakse muus osas ka pärast hanketeate RHR-is avaldamise tähtpäeva, saab pakkuja oma kvalifikatsiooni tõendada ja leping loetakse täidetuks osas, milles ehitatud torustik(ud) on hanketeate RHR-is avaldamise tähtpäevaks tellijale üle antud ja tellija poolt vastu võetud ning tõendatud on rajatiste kasutusvalmidus. Kui lepingu täitmise aeg jääb muus osas osaliselt referentsperioodi eelsesse aega, saab pakkuja oma kvalifikatsiooni tõendada üksnes selle osaga lepingust, millises see on täidetud, st tellijale üle antud ja tellija poolt vastu võetud referentsperioodi jooksul ja tagatud on rajatiste kasutusvalmidus.

Pakkuja esitab täidetud lepingute sõlmimise ja täitmise kuupäevad, maksumuse, tehtud tööde lühikirjelduse ja teise lepingupoole andmed (tellija nimi, e-posti aadress, telefon) ning riigihanke korral viitenumbri. Pakkuja esitab hankija nõudmisel tõendi(d) lepingute täitmise kohta. Hankijal on õigus lisateabe saamiseks pöörduda teise lepingupoole poole.

Referentsobjekti põhitööd (soojustorustiku ja osade montaaži- ning keevitustööd ja isolatsiooni ühendusmuhvitööd) peavad olema teostatud pakkuja (või isiku, kelle referentsile pakkuja tugineb) poolt isiklikult, et tõendada hankija poolt nõutud kogemust. Seega ei piisa tingimuse täitmiseks tööde koordineerimise/juhtimise kogemusest, kui „põhitöid” seejuures isiklikult ei teostatud (edaspidi Kvalifitseerimistingimus 1).

Joogivee torustiku ja kanalisatsioonitorustiku ehitustööde varasem kogemus

Pakkuja peab olema riigihanke algamisele (st hanketeate eRHR-is avaldamisele) eelneva 60 kuu jooksul (edaspidi referentsperiood) nõuetekohaselt teostanud ehitustöid linna tingimustes järgmises mahus:

vähemalt 100m vähemalt de560 joogiveetorustiku ehitamine avatud kaevikuga meetodil koos kõigi kaasnevate töödega ja kasutusvalmiduse tagamine;

vähemalt 100m vähemalt de630 reovee- või sademeveekanalisatsiooni isevoolse torustiku ehitamine kinnisel (CIPP, mikrotunnel, burst) meetodil koos kõigi kaasnevate töödega ja kasutusvalmiduse tagamine;

vähemalt 100m vähemalt de315 reovee- või sademeveekanalisatsiooni isevoolse torustiku ehitamine avatud kaevikuga meetodil koos kõigi kaasnevate töödega ja kasutusvalmiduse tagamine.

„Kaasnevate tööde” all peab hankija silmas joogiveetorustiku ehitamise puhul: füüsiline torustike paigaldamine ja veetihedalt omavahel kokku ühendamine, torustiku elementide ühendamise, esmase tagasitäite tegemine ja tihendamine, kaevude paigaldus ja ühendamise torustikuga, kasutusvalmiduse tagamine (tagatud on vee voolamine torustikus).

„Kaasnevate tööde” all peab hankija silmas reovee- või sademeveekanalisatsiooni torustiku ehitamise puhul torustike ja kaevude paigaldamist ning nende veetihedalt omavahelist ühendamist ning kasutusvalmiduse tagamist (nõuetekohase vee voolu tagamine kanalisatsioonisüsteemis).

„Linna tingimustes” all mõtleb hankija seda, et referentslepingu objektiks olev töö peab olema teostatud hankelepingu objektiga vähemalt samaväärsetes tingimustes, mida on hankijal võimalik hinnata asustustiheduse, liikluse ja/või seal paiknevate rajatiste ning kommunikatsioonide järgi.

Hankija eeldab, et pakkuja (või isik, kelle referentsile ta tugineb) on „kaasnevaid töid” teostanud isiklikult, et tõendada hankija poolt nõutud kogemust. Seega ei piisa tingimuse täitmiseks tööde koordineerimise/juhtimise kogemusest, kui „kaasnevaid töid” seejuures isiklikult ei teostatud.

Eeltoodud punktides nimetatud tööd võivad olla teostatud kuni kolme lepingu alusel. See

tähendab, et kõik nõuetele vastavad tööd võivad olla tehtud ühe lepingu alusel või kombinatsioonina kolme lepingu alusel nii, et nõuetele vastavad joogiveetorustiku ehitamise tööd avatud kaevikuga on tehtud ühe lepingu alusel ning nõuetele vastavad reovee või sademevee kanalisatsioonitorustiku ehitamise tööd kinnisel meetodil teise lepingu alusel ja avatud kaevikuga on tehtud kolmanda lepingu alusel. Kui pakkuja esitab kolm erinevat referentslepingut, siis on oluline, et iga lepingu raames oleks täidetud vastavalt eeltoodule terviklikult kas punktis 1), 2) või 3) toodud eesmärk.

Lepingujärgsed tööd loetakse teostatuks üksnes osas, millises need on täidetud referentsperioodi jooksul, st referentsperioodil peab olema tagatud torustike kasutusvalmidus. Kui lepingut täidetakse muus osas ka pärast hanketeate eRHR-is avaldamise tähtpäeva, saab pakkuja oma kvalifikatsiooni tõendada ja leping loetakse täidetuks osas, milles ehitatud torustik(ud) on hanketeate eRHR-is avaldamise tähtpäevaks tellijale üle antud ja tellija poolt vastu võetud ning tõendatud on rajatiste kasutusvalmidus. Kui lepingu täitmise aeg jääb muus osas osaliselt referentsperioodi eelsesse aega, saab pakkuja oma kvalifikatsiooni tõendada üksnes selle osaga lepingust, millises see on täidetud, st tellijale üle antud ja tellija poolt vastu võetud referentsperioodi jooksul ja tagatud on rajatiste kasutusvalmidus. Pakkuja esitab täidetud lepingute sõlmimise ja täitmise kuupäevad, maksumuse, tehtud tööde lühikirjelduse ja teise lepingupoole andmed (tellija nimi, e-posti aadress, telefon) ning riigihanke korral näitab viitenumbri.

Pakkuja esitab hankija nõudmisel tõendi(d) lepingute täitmise kohta. Hankijal on õigus lisateabe saamiseks pöörduda teise lepingupoole poole. Vastava referentslepingu juriidilisest isikust täitja peab täitma hankelepingut samas mahus isiklikult (edaspidi Kvalifitseerimistingimus 2).

Kolmandal isikul puudub Tingimuses nõutud kogemus, samuti ei ole tal spetsialiste Kvalifitseerimistingimuste 1 ja 2 täitmiseks. Nõuetele ei vasta ka Nordig OÜ ega Giga Ehitus OÜ

6.2. 08.07.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

6.2.1. Hankija väidab, et Kvalifitseerimistingimuse 1 täitmiseks tugineb Kolmas isik Giga Ehitus OÜ referentsile, mille kohta on esitatud pakkumuse koosseisus Giga Ehitus OÜ esindaja poolt allkirjastatud nõusolek tema vahenditele tuginemiseks (Lisa 2 „Teise ettevõtja nõusolek tema vahenditele tuginemiseks Giga Ehitus.asice”, Anne katlamaja soojustrass, eelisoleeritud torustiku DN 800/1000 ehitus 115 jm, torustikumaterjali tellimise ajal oli objekti nimeks Anne pumpla, kuivõrd DN800/1000 ühendustorustike ehitustööd viidi läbi koostootmisjaama akupaagi ehituse juures). Vaidlustaja kontrollis ehitisregistrist (edaspidi EHR) Soojuse tee 13 soojustrassi ehitus- ja kasutusluba, kuid sellist objekti ei eksisteeri.

Olematu objekti korral ei olnud Hankijal võimalik kontrollida projekti vastavust Kvalifitseerimistingimusele 1.

6.2.2. Hankija väidab, et Kvalifitseerimistingimuse 2 on täitmiseks on Kolmas isik esitanud DN600 malmtorustiku referentsi. Riigihankes on märgitud, et peab olema vähemalt DE560 plasttoru. Malmtoru ehitus erineb oluliselt plasttoru ehitusest, mis tähendab Kvalifitseerimistingimusele 2 mittevastavust.

6.2.3. L.R. ja O.T. ei vasta Tingimusele.

6.2.3.1. L.R. ei vasta Tingimusele, kuna L.R.-i kvalifikatsioon vastab ainult 7 taseme soojusenergeetikainsenerile.

6.2.3.2. O.T. ei vasta tingimusele, kuna isik peab omama objekti- või projektijuhi kogemust vähemalt ühes eelisoleeritud torustiku ehitustöös, mille raames on ehitatud klassile C (EVSEN13941-1 või samaväärne) vastavat torustikku. Nõutud kogemus puudub O.T.-l

järgmistel põhjustel:

- C-klass tähendab eelisoleeritud kaugküttetrasse läbimõõduga DN350 (k.a) ja suurema läbimõõduga (nt DN1000). Nende läbimõõtude osas O.T.-l kogemused puuduvad;
- O.T. poolt toodud objekti ei saa käsitleda referentsobjektina, kuna tegu on torustikuga, mis ei vasta klassis C (EVS-EN 13941-1 või samaväärne) toodud nõuetele: ei ole eelisoleeritud, nagu standard EVS-EN13941-1 (District heating pipes - Design and installation of thermal insulated bonded (e Eelisoleeritud) single and twin pipe systems for directly buried hot water networks - Part 1: Design) seda nõuab. Lisaks oli see objekt O.T. poolt teostatud 1988 aastal, kui endises NSVL-is puudusid eelisoleeritud torustikud. Samuti ei kehtinud sellel ajal standard EVS-EN 13941-1;
- O.T. ei ole osalenud objekti- või projektijuhi rollis. Lihula aleviku võrguvaldaja Lihula Soojus OÜ on kinnitanud, et O.T. võis objektil teostada ainult projekteerimist, mitte ehitust. Lisaks puuduvad antud objektil (sh Lihula alevis) kaugküttetrassid läbimõõduga üle DN150 (nõutud klassile C);
- O.T. muude objektide loetelu ei vasta nõudele, mis nõuab C klassile vastava objekti ehitamist (EVS-EN13941-1 või samaväärne). Loetelus toodud läbimõõdud on DN200 ja allapoole, mis ei vasta klass C torustikele.

CV-s on O.T. kinnitanud, et tema ametikäik OÜ-s Megido algab 01.06.2025. Referentsobjektide puhul on arusaamatu, milline side on O.T.-l nende objektidega, milline organisatsioon seda ehitab, kellena inimene seal töötas jne. Referentsid peavad olema mõistlikult kontrollitavad.

6.2.4. Vastavustingimuse osas peab pakkuja soojustorustiku rekonstrueerimise ja ehituse juhtimise eest vastutaval spetsialistil (ühel isikul) peab olema täidetud kaks (2) tingimust korraga. Kolmas isik on nimetanud vastutavaks spetsialistik 2 isikut (L.R. ja O.T.) Kumbki nimetatud isikutest neid tingimusi ei täida või täidab ainult ühe tingimuse kahest.

6.3. 14.07.2025 täiendas Vaidlustaja oma seisukohti.

6.3.1. Lihula linna kaugküttevõrkude valdaja Lihula Soojus OÜ juhatuse liige T.T. kinnituse kohaselt on kõige suurem läbimõõt Lihula linnas DN150, mis ei vasta C-klassi (läbimõõt DN350 k.a ja suurem) nõudele.

Lihula aleviku kaugküttevõrkude rekonstrueerimise digiallkirjastatud projekti ja digiallkirjastatud teostusjooniselt nähtuvalt on Lihula aleviku katlamajast väljuv kaugkütte magistraaltorustik läbimõõduga DN150, mis omakorda tõendab Lihula Soojus OÜ juhatuse liikme kinnituskirja.

6.3.2. Hanke vastavustingimustes on esitatud nõue soojustorustiku rekonstrueerimise ja ehituse juhtimise eest vastutavale spetsialistile – nõue on esitatud ühele isikule (ainsuses) ega ole täidetav mitme isikuga. O.T.-l on soojusenergeetikainseneri tase 8, kuid ta ei oma C-klassi referentsi.

7. Hankija, **Aksiaselts Tallinna Vesi**, vaidleb vaidlustusele vastu.

7.1. Kvalifitseerimistingimus 1 on Kolmandal isikul täidetud.

7.1.1. Kolmas isik on esitanud pakkumuse koosseisus andmed hankepingu täitmisel kasutatava alltöövõtu kohta („294824_pakkumuse_567619_vastavustingimused_0.pdf”). Sellest nähtub, et Kolmas isik kasutab hankepingu täitmiseks kaugküttetorustiku töödega seondult alltöövõtjat Giga Ehitus OÜ.

7.1.2. Kolmas isik on esitanud pakkumuse koosseisus Giga Ehitus OÜ esindaja poolt allkirjastatud nõusoleku tema vahenditele tuginemiseks. Pakkumuse koosseisus on esitatud kaugkütte referentsobjektina “Lohkvas, Soojuse tee 13 Anne katlamaja soojustrass.

Eelisoleeritud torustiku DN 800/1000 ehitus 115 jm”, mis on teostatud alltöövõtja Giga Ehitus OÜ poolt („Referentsobjekt Kaugküte.docx”). Torustikumaterjali tellimise ajal oli objekti nimeks Anne pumpla kuivõrd DN800/1000 ühendustorustike ehitustööd viidi läbi koostootmisjaama akupaagi ehituse juures.

Referentsobjekt vastab Hankija nõutud eelisoleeritud torude ehitustööde kogemusele, kuna:

- leping on täidetud Riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul, mille vältel on tagatud torustike kasutusvalmidus, kuna ehitustöid teostati 2022;
- leping on täidetud nõuetekohaselt ja tellija Gren Tartu AS-i esindaja on 09.06.2025 andnud hankelepingu kaasfinantseerija Utilitas Tallinna Soojus AS-i esindajale sellekohase kinnituse e-kirja teel („FW: AS Gren Tartu referentsobjekt Giga Ehitus OÜ”);
- lepingu raames teostati standarditele EVS-EN 253, 448, 488 ja 489 (või samaväärne) vastavast terasest töötoruga eelisoleeritud torustiku ehitustöid („Kaugkütte referentsobjekti torustikumaterjali vastavus sertifikaatidele”);
- lepingu raames on ehitatud 115 jm soojustorustikku DN800/1000 (tingimuses oli nõutud vähemalt 50 m soojustorustikku siseläbimõõduga vähemalt DN400);
- objekti põhitööd (soojustorustiku ja osade montaaži- ning keevitustööd ja isolatsiooni ühendusmuhvitööd) on alltöövõtja Giga Ehitus OÜ poolt teostatud isiklikult, mida kinnitab ka Gren Tartu AS esindaja 09.06.2025 e-kiri („FW: AS Gren Tartu referentsobjekt Giga Ehitus OÜ”).

7.2. Kvalifitseerimistingimus 2 on Kolmandal isikul täidetud:

Kinnisel meetodil

7.2.1. Kolmas isik on esitanud pakkumuse koosseisus andmed hankelepingu täitmisel kasutatava alltöövõtu kohta („294824_pakkumuse_567619_vastavustingimused_0.pdf”). Sellest nähtub, et OÜ Megido kasutab hankelepingu täitmiseks kinnisel meetodil kanalisatsioonitorustike renoveerimise töödega seondult alltöövõtjat Nordig OÜ.

7.2.2. Kolmas isik tugineb Nordig OÜ referentsile. Pakkumuse koosseisus on esitatud Nordig OÜ esindaja allkirjastatud nõusolek tema vahenditele tuginemiseks („Teise ettevõtja nõusolek tema vahenditele tuginemiseks, Nordig_0.docx”). Pakkumuses on esitatud referentsobjektina „Tallinn, Kopli tn D800 munatoru renoveerimine CIPP meetodil”.

Referentsobjekt vastab Hankija nõutud kinnisel meetodil kanalisatsioonitorustiku ehitustööde kogemusele, kuna:

- leping on täidetud ning torustiku kasutusvalmidus tagatud Riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul, kuna ehitustöid teostati 2024;
- leping on täidetud Nordig OÜ poolt nõuetekohaselt ja isiklikult, hankijal - AS Tallinna Vesi - puudusid pretensioonid teostatud töödele (VH Ehitusteenused OÜ oli referentsobjektil peatöövõtjaks, kuid kõnealuseid CIPP meetodil renoveerimistöid teostas alltöövõtja Nordig OÜ);
- objekti töid teostati Kvalifitseerimistingimuse 2 mõistes linna tingimustes (Tallinnas);
- lepingu raames teostas Nordig OÜ kinnisel (CIPP) meetodil dn800 kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimistöid ca 291 jm koos kaasnevate tööde ja kasutusvalmiduse tagamisega.

Avatud kaevikuga meetodil

7.2.3. Kolmas isik on esitanud pakkumuse koosseisus referentsobjektina „Vee- ja kanalisatsioonitorustike asendamine Magdaleena ja Asula põik tänavatel. Kanalisatsioonitoru De315-108 jm”, mis on teostatud Kolmanda isiku poolt („294824_Osühing_Megido_(11016317)_kinnitused.pdf”).

Referentsobjekt vastab avatud kaevikuga meetodil kanalisatsioonitorustiku ehitustööde kogemusele, kuna:

- leping on täidetud ning torustiku kasutusvalmidus tagatud Riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul, kuna ehitustöid teostati 2023;
- leping on täidetud Megido OÜ poolt nõuetekohaselt ja isiklikult, kuna referentsobjekti lõpp-tellijaks oli hankijana AS Tallinna Vesi, kellel puudusid pretensioonid teostatud töödele (AS Magma oli referentsobjektil peatöövõtjaks, kuid kõnealuseid kanalisatsioonitorustiku ehitustöid teostas alltöövõtja Megido OÜ);
- objekti töid teostati linna tingimustes (Tallinnas);
- lepingu raames teostas Kolmas isik avatud kaevikuga meetodil de315 kanalisatsioonitorustiku rekonstrueerimistöid 108 jm koos kaasnevate tööde ja kasutusvalmiduse tagamisega (kvalifitseerimistingimuse nõue oli, et kogemus peab olema vähemalt 100 m vähemalt de315 torustikku puudutavate ehitustööde teostamisel).

Joogiveetorustiku ehitustööde kogemus

7.2.4. Kolmas isik on pakkumuse koosseisus esitanud joogiveetorustiku ehitustööde referentsobjektina „Järvevana -Tondi veetorustiku rek (A,B,C ja E lõik)”, mis on teostatud Kolmanda isiku poolt („294824_Osaühing_Megido_(11016317)_kinnitused.pdf”). Referentsobjekt vastab joogiveetorustiku ehitustööde kogemusele, kuna:

- leping on täidetud ning torustiku kasutusvalmidus tagatud Riigihanke algamisele eelneva 60 kuu jooksul, kuna ehitustöid teostati 2022;
- leping on täidetud Kolmanda isiku poolt nõuetekohaselt ja isiklikult, kuna tellijaks oli AS Tallinna Vesi, kellel puudusid pretensioonid teostatud töödele;
- objekti töid teostati linna tingimustes (Tallinnas);
- lepingu raames teostas Kolmas isik joogiveetorustiku dn600 pikkusega 560 jm (sh 166 jm kinnise meetodiga) rekonstrueerimistöid koos kaasnevate tööde ja kasutusvalmiduse tagamisega).

7.3. Kolmanda isiku soojustorustiku rekonstrueerimise ja ehituse juhtimise eest vastutav spetsialist vastab Tingimusele.

7.3.1. Kolmas isik on esitanud kahe vastutava spetsialisti andmed. Vähemalt üks esitatud spetsialistidest, O.T., omab nõutud kutsekvalifikatsiooni volitatud soojusenergeetikainsener tase 8, spetsialiseerumine: kaugkütte- ja kaugjahutussüsteemid, kompetentsid: ehitustegevuse juhtimine (kutsetunnistus olemas).

Mõlemad esitatud spetsialistidest omavad objekti- või projektijuhi kogemust vähemalt ühes eelisoleeritud torustiku ehitustöös, mille raames on ehitatud klassile C (EVS-EN13941-1 või samaväärne) vastavat torustikku.

7.4. Hankija esitas 09.07.2025 täiendava seisukoha.

7.4.1. Eelisoleeritud torude ehitustööde kogemus (Kvalifitseerimistingimus 1)

Vaidlustaja väidab, et Giga Ehitus OÜ poolt teostatud Anne katlamaja soojustrassi tööd, millele Kolmas isik tugineb, ei nähtu EHR-ist.

Hankija ei seadnud RHAD-is sellist nõuet ja Hankija jaoks pole oluline, kas küttetorul on EHR-i kood eraldi või koos katlamajaga. Tellija - Gren Tartu AS – on kinnitanud tööde teostamist. Vaidlustaja esitatud Lihula Soojuse tõendit on Hankijal keeruline hinnata, sest Maa-ameti kitsenduste kaart ei näita Lihulas soojatorusid, et saaks nende läbimõõtu kontrollida. Seega on Hankija hinnangul tegemist kontrollimatu tõendiga.

7.4.2. Joogiveetorustiku ja kanalisatsioonitorustiku ehitustööde varasem kogemus (Kvalifitseerimistingimus 2)

Töele ei vasta Vaidlustaja väide, et kvalifitseerimistingimustes on üheselt märgitud, et joogiveetorustiku ehitusel (de 560) peab olema kasutatud plasttoru. Kvalifitseerimistingimuses

2 ei ole toru materjali osas pakkujatele piiranguid, st sobib ka malmatoru.

7.4.3. Soojustorustiku eest vastutav spetsialist (Tingimus)

O.T.-l on soojusenergeetikainseneri tase 8 ja L.R.-il on kogemus eelisoleeritud torustiku ehitustöodes. Hankija ei ole Vastavustingimustes näinud ette, et tingimused peavad olema täidetud ühe isikuga.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Riigihanget korraldatakse lihthankemenetlusena, millisel juhul peab Hankija määrama RHAD-is lihthankemenetluse korra ja järgima RHS §-is 125 sätestatud nõudeid (RHS § 125 lg 2). Hankija viitab Hankija otsuse p-ides 2.3 ja 2.4 küll lihthankemenetluse korrale, kuid eRHR-is sellis dokumenti alusdokumentide hulgas nimetatud ei ole.

Hankijal on kohustus järgida viidatud paragrahvis loetletud RHS-i sätteid, kuid Hankija kohaldab RHS §-des 85, 110-112, 114-117 ja 119 sätestatud vaid juhul, kui RHAD-is ei ole sätestatud teisiti (RHS § 125 lg 5 teine lause). Kuna vaidlustuskomisjon lihthankemenetluse korda eRHR-ist ei leia ja Hankija on ise viidanud Hankija otsuses RHS § 125 lg-le 5, sh § 114 lg-le 1 ja § 117 lg-le 1, siis lähtub vaidlustuskomisjon sellest, et Hankija ei ole antud juhul sätestanud midagi teisiti ja RHS §-id 85, 110-112, 114-117 kohalduvad.

Antud juhul nähtub Hankija otsusest ka RHS § 52 lg 3 kohaldamine, mis võimaldab Hankijal kasutada Riigihankes nn pöördmenetlust: pöördmenetluse kasutamisel võib hankija *kontrollida pakkumuste vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele ning hinnata vastavaks tunnistatud pakkumusi käesolevas seaduses sätestatud korras enne pakkujate suhtes kõrvaldamise aluste puudumise ja kvalifikatsiooni kontrollimist* [---].

9. Kuna vaidluse all on kõik Kolmanda isiku ja tema pakkumuse suhtes tehtud otsused alates Hankija otsusest Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise kohta ja Hankija on kasutanud pöördmenetlust, st esmalt kontrollinud kõikide pakkumuste vastavust, sh tunnistanud Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks, tunnistanud edukaks Kolmanda isiku pakkumuse ning seejärel kontrollinud Kolmanda isiku kvalifikatsiooni ning kõrvaldamise aluste puudumist Kolmandal isikul, siis alustab vaidlustuskomisjon Hankija otsuste õiguspärasuse kontrolli just Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsusest.

10. Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse õiguspärasus

10.1 Hankija on tunnistanud Kolmanda isiku pakkumuse RHS § 114 lg 1 alusel vastavaks kõikidele RHAD-i tingimustele, sh Vastavustingimustes esitatud Tingimusele. Vaidlustaja väitel ei vasta Kolmanda isiku pakkumus Tingimusele, kuna Kolmandal isikul puudub (üks) spetsialist, kes vastaks mõlemale Tingimuses sisalduvale nõudele.

10.2. Kolmas isik on esitanud pakkumuse dokumendis „Pakkumus vastavustingimused“ Tingimuse täitmiseks andmed kahe spetsialisti kohta: O.T. ja L.R.

Vaidlustuskomisjon nõustub Vaidlustajaga, et Tingimuse sõnastusest nähtuvalt peavad esitatud nõuded olema täidetud vähemalt ühel spetsialistil ja nõudeid ei ole võimalik laiali jaotada kahe erineva spetsialisti peale viisil, et üks spetsialist täidab ühe ja teine teise nõude. Seega Tingimus ei ole mitmeti mõistetav (Tingimus on esitatud ühele spetsialistile - *Pakkuja soojustorustiku rekonstrueerimise ja ehituse juhtimise eest vastutavaks spetsialist*) ja selle täitmiseks peab üks Kolmanda isiku poolt pakkumuses esitatud spetsialistidest:

- 1) omama kutsekvalifikatsiooni *volitatud soojusenergeetikainsener, tase 8* [---] (edaspidi Kutsekvalifikatsioon); ja
- 2) omama *objekti- või projektijuhi kogemust vähemalt ühes eelisoleeritud torustiku ehitustöös, mille raames on ehitatud klassile C (EVS-EN13941-1 või samaväärne)*

vastavat torustikku (edaspidi Kogemus).

Märkimisväärne on, et isegi kui Kolmas isik ei nimeta pakkumuses projektijuhi nime, keda ta hankelepingu täitmiseks kasutada kavatseb, on Kolmas isik kinnitanud pakkumuses üheselt mõistetavalt, et pädevus (Kutsekvalifikatsioon) ja Kogemus on koos ühes ja samas isikus: *Tööd korraldab ja organiseerib projektijuht, kes omab samuti vastav pädevus ja suur kogemus sarnaste tööde teostamisel* („Tööde läbiviimise kava“ pakkumuses, punkt *Tööde korraldus*, esimene alajaotus) ega ole mingil viisil kirjeldanud tööde jagamist erinevate spetsialistide vahel.

10.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et L.R. ei oma Tingimuses nõutud Kutsekvalifikatsiooni.

Kolmas isik on pakkumuses kinnitanud, et L.R. omab kutsekvalifikatsiooni *Diplomeeritud soojusenergeetikainsener, tase 7*. Kuna tegemist on kahe erineva tasemega Eesti Kvalifikatsiooniraamistikus (EKR), kus tase 8 on kõrgem kui tase 7, siis tase 7 ei saa iseenesestmõistetavalt täita Tingimuses esitatud nõuet tasemele 8. Märkimisväärne on, et antud juhul ei olegi tõusetunud vaidlust selles, et tegemist ei ole samaväärsete kutsekvalifikatsioonidega ja Hankija on vaidlustusmenetluses selgitanud, et vähemalt üks spetsialistidest, O.T., omab Riigihankes nõutud kutsekvalifikatsiooni.

Puudub vaidlus, et O.T. puhul on Tingimuses sätestatud Kutsekvalifikatsiooni nõue täidetud.

10.4. Vaidlustaja väitel ei vasta O.T. Tingimusele, kuna tema puhul on täitmata Tingimuses kehtestatud Kogemuse nõue.

10.4.1. Oluline on märkida, et kui esialgses vastuse vaidlustusele väidab Hankija, et mõlemad Kolmanda isiku spetsialistid omavad Tingimuses nõutud Kogemust, siis vastuses Vaidlustaja täiendavatele seisukohtadele väidab Hankija, et Kolmas isik *on kaasanud hankelepingu täitmisele 2 isikut, kellest ühel – O.T. on olemas soojusenergeetikainseneri tase 8 ja teisel – L.R. on olemas kogemus eelisoleeritud torustiku ehitustöödeks*. Seega Hankija enam isegi ei väida, et üks Kolmanda isiku spetsialistidest vastaks Tingimusele nii Kutsekvalifikatsiooni kui ka Kogemuse nõude osas.

Hankija märgib, et soojusenergeetikainseneri tase 8 kutsestandardi kohaselt antakse kutse vaid isikutele, kellel on mh 4 aastane seonduv töökogemus [---], kuid vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kuna nimetatud töökogemus ei pea olema kohustuslikult omandatud objekti- või projektijuhina *vähemalt ühes eelisoleeritud torustiku ehitustöös, mille raames on ehitatud klassile C (EVS-EN13941-1 või samaväärne) vastavat torustikku*, siis ei saa Hankija O.T. Kogemuse nõudele vastavuse kontrolli Riigihankes jätta teostamata põhjusel, et SA Kutsekoda pidi eelduslikult O.T. töökogemust juba kutse andmisel kontrollima.

10.4.2. Vaidlustaja väitel tähendab C-klass eelisoleeritud kaugküttetrassi läbimõõduga vähemalt DN350 (k.a), kuid vaidlustusest ei nähtu, millel Vaidlustaja selline väide põhineb. Vaidlustuskomisjoni hinnangul ei tulene selline kaugküttetrassi läbimõõt standardist EVS-EN 13941-1 (nimetatud standardis ei ole trassi läbimõõt C-klassiga otseselt seotud ega piiratud (standard defineerib C-klassi peamiselt torustiku töötemperatuuride ja -rõhkude kaudu)) ja Eestis puudub muu (õigus)akt, mis defineeriks C-klassile vastava torustiku. Vaidlustuskomisjonile äratuntavalt ei ole Hankija ka RHAD-is (TK-s) sätestanud, et Riigihanke tähenduses on C-klassi torustik eelisoleeritud kaugküttetrassitorustik läbimõõduga vähemalt DN350 (k.a). Ei ole välistatud, et vastavas valdkonnas tegutsevatele isikutele on C-klassile vastava torustiku läbimõõt üldteada, mis võiks selgitada asjaolu, miks ükski Riigihankes osalemisest huvitatud isik ei ole seda enne pakkumuste esitamise tähtpäeva küsinud. Märkimisväärne aga on, et Hankija ei vaielnud vaidlustusmenetluses sisuliselt vastu Vaidlustaja väidetele C-klassi torustiku läbimõõdust ega ka sellele, et O.T. CV-s esitatud kaks tööd, mis võiksid formaalselt torustiku läbimõõdu nõudele vastata (Haapsalu KEK-i leping ja Lihula leping), sisuliselt Kogemuse nõuet täita ei saa (Haapsalu KEK-i leping täideti 1988, mil

standardile vastavat eelisoleeritud torustikku ei paigaldatud, ja Lihulas puudub kaugküttetrass läbimõõduga üle DN150).

10.4.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et isegi kui Kogemuse nõude täitmine ei pea olema O.T. CV-st kontrollitav Vaidlustaja poolt väidetud viisil (kontrollides lepinguid, mille sisuks on kitsalt tööd eelisoleeritud kaugküttetrassiga, mille torustiku läbimõõt on vähemalt DN350), ka siis ei ole Kogemuse nõude täitmine O.T. CV-st kontrollitav.

O.T. CV-s on esitatud andmed nii A, B kui ka C-klassile vastavate torustike tööde kohta ning kitsalt Kogemuse nõude täitmiseks nõutav C-klassile vastava torustiku töö, mis vastaks standardile EVS-EN 13941-1 või oleks sellega samaväärne, ei ole seal eristatud (standardile vastavuse hindamiseks puuduvad andmed paigaldatud torustiku võimest töötada C-klassis nõutavate kõrgemate temperatuuri- ja rõhutingimustes). Nt L.R.-i CV-s on C-klassi torustiku märke loetletud tööde juures olemas ja puudub kahtlus, et L.R. Kogemuse nõude ka täidaks, kuid vaidlustuskomisjon kordab, et L.R. ei saa täita Tingimust Kutsekvalifikatsiooni puudumise tõttu.

10.4.4. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et kuna Tingimus on selgelt esitatud ühele spetsialistile ega ole jagatav kahe spetsialisti vahel ja Kolmanda isiku pakkumuses esitatud kummagi isiku CV-st ei nähtu vastavus Tingimusele, tuleb Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise kohta tunnistada kehtetuks selle mittevastavuse tõttu RHS § 114 lg-le 1 ja RHS § 3 p-ile 1.

11. Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise, kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise otsuste õiguspärasus

11.1. RHS § 117 lg 1 esimese lause kohaselt *hankija hindab vastavaks tunnistatud pakkumusi [---] ja tunnistab põhjendatud kirjaliku otsusega edukaks pakkumuste hindamise kriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaima pakkumuse*. Kuna vaidlustuskomisjon tunnistab Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks, ei kuulu see RHS § 117 lg 1 alusel hindamisele ja õigusvastasele vastavaks tunnistamise otsusele tuginev Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsus tuleb tunnistada kehtetuks.

11.2. Pöördmenetluse kasutamine Riigihankes eeldab, et kvalifikatsiooni ja kõrvaldamise aluste puudumist kontrollitakse üksnes pakkuja suhtes, kelle pakkumus on edukaks tunnistatud (RHS § 104 lg 8 teine lause sätestab: *Pärast pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse tegemist kontrollib hankija edukal pakkujal kõrvaldamise aluste puudumist ja esitatud kvalifitseerimise tingimustele vastamist ning teeb otsuse eduka pakkuja kõrvaldamise või kõrvaldamata jätmise, ja kui ta on seadnud pakkujatele kvalifitseerimise tingimused, kvalifitseerimise või kvalifitseerimata jätmise kohta.*) ja kui Kolmanda isiku pakkumust ei saanud Hankija edukaks tunnistada, ei saa Kolmanda isiku kvalifikatsiooni ja kõrvaldamise aluste kontroll olla vastavalt RHS § 52 lg-le 3 ja § 104 lg-le 8 Kolmanda isiku kui eduka pakkuja suhtes ka õiguspäraselt läbi viidud.

11.3. Tulenevalt eespooltoodust on Hankija otsused Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise, tema kvalifitseerimise ja kõrvaldamata jätmise kohta on vastuolus RHS § 117 lg-ga 1 ning § 104 lg-ga 8 ja tuleb tunnistada kehtetuks.

12. Kui osa väiteid ei saa enam mõjutada vaidluse lõpptulemust, siis ei pea võtma nende suhtes ammendavat seisukohta (Riigikohtu 11.12.2020 otsus asjas nr 3-20-1198, p 26), st vaidlustuskomisjon ei pea praegusel juhul asuma kontrollima eraldi Vaidlustaja väiteid Kolmanda isiku kvalifikatsiooni vastavusest Kvalifitseerimistingimustele 1 ja 2.

Kolmanda isiku vastavus (või mittevastavus) vaidlusalustele kvalifitseerimise tingimustele ei saa enam mõjutada vaidluse lõpptulemust, kuna Hankija otsus Kolmanda isiku kvalifitseerimise

kohta on juba tunnistatud kehtetuks ja Vaidlustaja on sellega oma vaidlustuses taotletava eesmärgi saavutanud.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

13.1. Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

Vaidlustuskomisjon mõistab kulud välja Vaidlustajale ega jaga neid eraldi ühispakkujate vahel, kuigi Vaidlustaja on sellise taotluse esitanud.

13.2. Vaidlustaja 14.07.2025 esitatud menetluskulude taotluse ja nimekirja kohaselt on ta kandnud lepingulise esindaja kulusid summas 1859 eurot (käibemaksuta), mis vastab 16,9 töötunnile tunnihinnaga 110 eurot (käibemaksuta). Vaidlustuskomisjon ei pea vajalikuks hinnata tervikuna kulude vajalikkust ja põhjendatust, kuna Vaidlustaja on suurema osa oma kuludest esitanud vaidlustuskomisjonile hilinevalt ja neid ei saa Hankijalt välja mõista täies mahus.

13.3. RHS § 199 lg 1 nõuab, et kui vaidlustus vaadatakse läbi kirjalikus menetluses, esitatakse taotlus lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks koos kulude nimekirjaga hiljemalt RHS § 196 lg-s 3 sätestatud täiendavate selgituste ja dokumentide esitamise tähtpäevaks.

RHS § 196 lg 3 järgi määrab vaidlustuskomisjon kirjaliku menetluse puhul menetlusosalistele tähtaja, mille jooksul on võimalik esitada täiendavaid selgitusi ja dokumente. Antud juhul määras vaidlustuskomisjon oma 04.07.2025 kirjaga järgmist: *Lähtudes RHS § 196 lg-st 3 on menetlusosalistel võimalik esitada vaidlustuskomisjonile täiendavaid selgitusi ja dokumente, sh menetluskulude taotlusi, kuni 09.07.2025. Selleks tähtajaks laekunud seisukohtadele on teistel menetlusosalistel võimalik vastata kuni 14.07.2025.*

Seega määras vaidlustuskomisjon poolte menetlusliku võrdsuse huvides kaks tähtaega: ühe täiendavate dokumentide esitamiseks ja teise eelmise tähtaja jooksul esitatud täiendavatele seisukohtadele vastamiseks¹. Sellises olukorras on RHS § 199 lg-s 1 silmas peetud täiendavate selgituste ja dokumentide esitamise tähtpäevaks vaidlustuskomisjoni antud varasem tähtpäev, mis oli käesoleval juhul 09.07.2025 (RHS § 199 lg 1 seob lepingulise esindaja kulude nimekirja esitamise tähtaja lõpu kirjaliku menetluse puhul selle tähtpäevaga, mis on ette nähtud täiendavate menetluskulude esitamiseks, mitte aga neile vastamiseks ja vaidlustuskomisjon ka rõhutas oma teates, et menetluskulude taotlus tuleb esitada 09.07.2025). Järelikult tulnuks Vaidlustajal esitada hiljemalt 09.07.2025 nimekiri tolleks ajahetkeks tekkinud lepingulise esindaja kulude kohta ja tähtpäevaks 14.07.2025 oli Vaidlustajal võimalik esitada lepingulise esindajate kulude nimekiri üksnes nende kulude kohta, mis tekkisid ajavahemikus 10-14.07.2025.

13.4. Vaidlustaja on esitanud vaidlustuskomisjonile ainult ühe lepingulise esindaja kulude taotluse/nimekirja. See esitati 14.07.2025 ning see hõlmab kõiki selle vaidlustusmenetlusega seonduvaid kulusid. Ülaltoodut arvestades saab vaidlustuskomisjon nendest kuludest arvesse võtta vaid neid, mis on tekkinud pärast 09.07.2025. Selliseid kulusid on kokku 77 eurot (käibemaksuta), need on vajalikud ja põhjendatud ja tuleb Hankijalt välja mõista.

Lisaks tuleb Hankijalt välja mõista Vaidlustaja kasuks riigilõiv 640 eurot.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk

¹ vt I. Pilving, M. Parind. RHS § 196 komm 6. – M. A. Simovart, M. Parind (koost). Riigihangete seadus. Kommenteeritud väljaanne. Juura 2019.